

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 4. Vtrùm Deus possit decernere auxilium prout inefficax, seu per
decretum cum eius inefficaciâ connexum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

obstare poterit scientia media de illius coniunctione cum dicto ente necessitante moraliter, & malo tantum causatiue, vt est manifestum.

Propositio 3.

58 **Auxilium inefficax ad actum bonum, qui idem per se sit necessitans moraliter voluntatem ad actum oppositum malum, beneficium Dei esse potest.**

Casus propositionis est, si detur cogitatio, quæ eadem adeo tepidè representet honestatem actus boni, adeoque ardentè delectabilitatem actus mali, vt voluntas eâ instructa necessitata moraliter ad ipsum actum malum euadat. Igitur, talem cogitationem beneficium Dei esse posse, ex doctrinâ datâ nuper num 55. videtur inferri. Quia talis cogitatio ex vna parte prout inductiua ad actum malum tantum est mala causatiue, cum quo stat, vt possit ea esse, de factoque sit, vt i supponitur, simpliciter bona formaliter. Ex aliâ parte non fert secum necessariò actum malum necessitate metaphysicâ, sed tantum necessitate morali relinquentè in voluntate libertatem, atque adeo potentiam proximam ad actum malum euitandum: quo fit, vt ne æquiuolenter quidem nociva sit per se præcisè, sed tantum esse possit per actum nociuum à se cauabilem pro nutu libero voluntatis; & consequenter, vt malitia causatiua, siue vtilitatis, quam habet respectu actus mali parui saltem momenti censenda veniat comparata cum bonitate formalis, qua simpliciter bona est formaliter, & cum causatiua, siue vtilitatis, quam habet respectu actus boni. Ex aliâ denique parte Deus talem cogitationem velle potest prout bonam formaliter, prout vtilemque ad actum bonum, quin velit illam, imo quin possit velle prout vtilem ad actum malum. Quibus omnibus positis, illatissime ex dictis loco citato, nihil desiderari videretur, quominus talis cogitatio, seu tale auxilium, alias inefficax, Dei beneficium possit esse, vt propositio data fert.

QVAESTIO IV.

Virum Deus possit decernere auxilium prout inefficax, seu per decretum cum eius inefficaciâ connexum.

58 **S**ermo est in hac quæstione de auxilio inefficaci ad actum præceptum seu, positium, seu negatiuum; cuiusuis subinde inefficaciâ peccatum sub conditione ipsius extitutum includit in conceptu suo. Circa quam duplex est sententia. Altera negatiua; quam Recentiores quidam sequuntur, & alij non pauci supponunt. Altera affirmatiua: quam reipsâ tenent, qui opinantur, posse Deum decernere permissionem vnius peccati in poenam alterius; (quam opinionem cum multis à se relatis amplectitur Ruiz tom. de Volunt. disp. 43.); necnon, quicentent, posse Deum

eligere permissionem peccati vt vtilem ad humilitatem, aut poenitentiam: quorum plures referemus inferius disp. 42. quæst. 3.

Pro resolutione suppono ex generali doctrinâ traditâ supra disp. 32. quæst. 5. auxilium inefficax bifariam posse amari prout inefficax. Primò amata simul cum entitate auxilij inefficaciâ eius. Secundò amata solâ entitate auxilij prout connotante inefficaciâ; nullatenus amata inefficaciâ ipsâ; connotatâ tamen, adeoque respectâ essentialiter per talem amorem. Quo pacto amatur flagellatio prout poena, seu punitio peccati, nullatenus amato peccato, sed connotato tamen essentialiter per talem amorem; & sanguinis missio amatur prout remedium febris, nullatenus amata, sed connotatâ essentialiter ipsâ febre: & elemosyna amatur prout subleuatio miserie pauperis, non amata, sed connotatâ miseria. De quo plura loco citato recognoscenda sunt. Quibus suppositis, fit.

Propositio 1.

Deus neutiquam potest decernere 60 auxilium inefficax prout inefficax, decernendo, atque adeo volendo simul cum entitate auxilij inefficaciâ eius, totumve ex vtrâque resultans.

In hanc propositionem consentiunt omnes, nec amplius, quam illam, censendi sunt velle plerique ex auctoribus, qui stant pro primâ sententiâ negatiua. Ratio autem eius perspicua est. Quia, vt ex doctrinâ stabilitâ supra disput. 33. quæst. 7. compertum est, Deus neutiquam potest velle, aut quoquo modo amare peccatum siue vt absolutè existens, siue vt possibile, siue vt extitutum conditionatè. Sed efficaciâ auxilij, de quo tractamus, includit in conceptu suo peccatum prout conditionatè extitutum, vt præmissimus. Ergo Deus neutiquam potest talem inefficaciâ velle, aut amare quoquo modo: & consequenter nec tale auxilium decernere prout inefficax, decernendo, atque adeo volendo simul cum entitate auxilij inefficaciâ eius, totumve ex vtrâque resultans.

Propositio 2.

Deus benè potest decernere auxi- 61 lium inefficax prout inefficax, nullatenus decretâ, seu volitâ, seu amata inefficaciâ eius, sed tantum connotatâ essentialiter per tale decretum.

Hanc propositionem dumtaxat censendi sunt velle Auctores, qui stant pro secundâ sententiâ affirmatiua. Neque eam negarent haud dubiè multi ex stantibus pro negatiua. Tamen si eam negent, & impugnent Recentiores commemorati. Probatur autem primò; quia iuxta expositionem August. lib. de Dono perseu. cap. 12. quam amplectitur Vazq. 1.2. disput. 95. cap. 9. Deus permittit peccata Reprobis ex intentione ostendendi diuitias gratiæ suæ erga Prædestinatos secundum illud Apostoli ad Rom. 9. *Quod si Deus volens ostendere iram, & notam facere potentiam suâ, sustinuit in multa patientiâ vasa iræ apta in interitum; vt ostenderet diuitias gloriæ suæ in vasa*

vasa misericordie, quae preparauit in gloriam.
Huiusmodi autem permissio per auxilium inefficax constituta non est medium vtile ad talem ostensionem, nisi prout connotans ipsa peccata, vt ex se apparet. Vt sic ergo eligit Deus illam ad talem finem.

63 Secundò probatur; quia vt docent communiter Theologi cum S. Tho. 1. 2. quæst. 87. art. 5. permissio peccati in pœnam alterius peccati solet decerni à Deo iuxta illud Psal. 68. *Appose iniquitatem super iniquitatem eorum.* & illud ad Rom. 1. *Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam, &c.* & infra. *Tradidit illos Deus in reprobum sensum.* De quo videri possunt Vazq. ad eum artic. disput. 140. & Ruiz disput. 43. de Volunt. supra citata. Sed auxilium inefficax constituens permissionem peccati nequit esse pœna peccatoris secundum suam entitatem præcisè, quo modo est illi bonum, sed prout connotans peccatum, qua ratione illi malum est. Ergo decernere Deum tale auxilium in pœnam peccati, aliud non est, quàm decernere illud prout connotans peccatum, seu prout coniungendum cum illo, atque adeò, prout inefficax est.

64 Tertio probatur; quia vt cum multis Patribus, & Theologis ostendimus inferius disput. 43. quæst. 3. saepe permittit Deus peccatum, ex intentione humilitatis, aut etiam penitentiae, atque adeò auxilium inefficax constituens talem permissionem decernit prout vtile ad eas virtutes. Sed talem utilitatem non habet, nisi prout connotans peccatum, iuxta ibi fusiùs dicenda. Igitur Deus prout connotans peccatum decernit illud, adeoque prout inefficax.

Quarto probatur; quia solùm posset obflare, quominùs Deus auxilium inefficax posset decernere prout inefficax, atque adeò per decretum eum eius inefficacià connexum, quòd teneretur Deus per tale decretum velle, seu amare aliqua ratione peccatum, quod ei repugnat. Sed nullatenus ad id tenetur, vt constat ex doctrinà certà præmissà num. 60. Ergo nihil est, quod obstat, quominùs Deus decernere possit auxilium inefficax prout inefficax.

65 Farentur citati Recentiores propositioni nostræ aduersantes, decretum Dei de auxilio inefficaci prout inefficaci non eo ipso esse amorem villo modo peccati: proindeque nec Deo repugnare eo titulo, quòd aliquo modo amor peccati sit. Repugnare tamen, quia est quædam determinatio Dei ad peccatum: & non minùs repugnat Deo determinare ad peccatum, quàm amare peccatum. Vniuersaliter enim censent, actum Dei connexum cum actu voluntatis creatæ; & eius existentiam absolutam non supponentem absolute præuisam, eo ipso ad talem ipsius existentiam determinare.

66 Contra tamen est primò. Quia, vt constat ex argumentis contra eosdem Recentiores factis supra disput. 38. quæst. 3. proposit. 5. impossibile est, vt voluntas creatæ ad aliquem suum actum determinetur per vllum actum Dei connexum cum illo, nisi hic immediatè influat in illum, illiusque subinde libertatem profus euertat. Sed decretum Dei de auxilio inefficaci prout inefficaci nec influit immediatè in peccatum, nec tollit libertatem ad illud, vt est certissimum. Alioquin decretum de auxilio efficaci prout effica-

ci idem præstaret respectu actus boni. Ergo decretum de auxilio inefficaci prout inefficaci nullatenus est determinatio Dei ad peccatum; nullatenusque subinde eo titulo repugnat Deo. Recognoscantur ibi dicta, & ad propositum applicentur, suà seruata proportione.

Contra secundo. Quia, si decretum de auxilio inefficaci prout inefficaci titulo connexum peccato, & non supponentis existentiam eius absolute præuisam ad ipsum peccatum determinaret, omne decretum de auxilio inefficaci prout connexum cum scientià medià de inefficacià eius determinaret ad peccatum: quia quoduis tale decretum prout connexum cum tali scientià cum peccato est connexum, & non est supponens existentiam absolutam eius absolute præuisam, vt constat. Quo fieret, vt nullum auxilium inefficax posset Deus per vllum decretum decernere. Quod est immane absurdum.

Contra tertio. Quia, stando etiam in aduersariorum principijs, impossibile est, quòd vna causa libera medio suo actu determinet alteram ad suum; quin actus causæ determinatæ eadem voluntarius, & liber, & imputabilis causa determinanti. Quare, vbi talis libertas, ac imputabilitas deest, & talis determinatio deest, necesse est. Sed Deo decernenti auxilium inefficax, etiam prout inefficax; neque est liberum, neque imputabile peccatum sequiturum ex illo, eo ipso, quòd non decernit tale auxilium ex intentione obtinendi tale peccatum, iuxta doctrinam Theologorum communem itarum nuper quæst. 3. num. 9. Ergo Deus decernens auxilium inefficax, etiam prout inefficax ex alio fine, quàm obtinendi per illud peccatum sequiturum, neutiquam determinabit ad tale peccatum.

Contra denique quarto. Quia, vt aduersarij confitentur, optimè potest Deus decernere quodlibet prout connotans peccatum, atque adeò per decretum cum ipso peccato connexum, ex præuisione absolutà peccati; quin villo modo per tale decretum amet peccatum, aut determinet ad illud, aut illud causet; ita enim citra omnia eiusmodi incommoda decernit de facto malum pœnæ, quod in punitionem peccati infligit peccatori. Sed, quod ad rem attinet, præuisio conditionata peccati sub conditione auxilij æquiualens est præuisioni absolutæ in ordine ad decernendum auxilium prout connotans peccatum, etiam vt absolute existens. Ergo Deus etiam per præuisionem conditionatam peccati sub conditione auxilij optimè potest decernere auxilium, prout connotans peccatum, etiam vt absolute existens; quin villo modo per tale decretum amet peccatum, aut determinet ad illud, aut illud causet. Cetera constant. Et minor iam manet probata sub doctrinà generali tradita supra disput. 34. quæst. 1. num. 152. Vbi vniuersaliter ostendimus, vt Deus absolute decernat obiectum A prout connotans existentiam absolutam obiecti B, sic esse, quòd præuideat conditionatè, existiturum B, si existerit A. Quòd si Deus ductus per scientiam de existentia conditionatà peccati sub conditione existentie auxilij potest citra prædicta incommoda decernere auxilium prout connotans existentiam absolutam peccati, multò melius poterit decernere illud prout connotans ipsam existentiam conditionatam peccati, quæ talis scientie obiectum est ab ipsa suppositum, & à qua ipsum auxilium habet, inefficax esse, prout satis, superque ex se, & ex dictis conperitur.

est. Ex quibus omnibus concluditur, Deum circa omne prorsus incommodum, atque adeo honestissimè posse decernere auxilium inefficax prout inefficax, non obitanre connexione essentiali, quam habet cum peccato tale decretum, prout expostum est.

QVAESTIO V.

Qualiter Deus in providendis, & conferendis auxilijs efficacibus specialiter exercent beneficentiam, erga eos, quibus illa confert.

70 **S**uppono primò, ex duobus auxilijs quoad entitatem, siue quoad vim inclinationum voluntatis æqualibus alterum efficac, & alterum inefficax esse posse; imò ex duobus inæqualibus minus posse esse efficac, & maius inefficax; eo quòd voluntas siue vna, siue duplex cum altero ex æqualibus, aut cum minore ex inæqualibus pro arbitrio suo est consensus, cum altero non item. Hanc suppositionem tenent omnes nostri Doctores. Eaque sub vniuersali doctrinâ manet probata à nobis supra disput. 30. quæst. 16.

71 **S**uppono secundò, auxilium efficac prout efficac in actu primo maius beneficium esse de suo, siue maius bonum, quàm inefficax, seu pure sufficiens. Semper quidem, quando illa quoad entitatem æqualia sunt: ut plurimum autem etiam, quando inefficax longè maius, siue præstantius est, quàm efficac entitatiuè: toties videlicet, quoties coniunctum ex auxilio efficaci, & actu, cæterisque bonis infallibiliter deriuandis ex illo maius est bonum, quàm sola entitas auxiliij inefficacis. Tota hæc suppositio certa est, ex ipsiusque terminis satis euidens. Amplius tamen potest ostendi primò; quia auxilium efficac in actu primo à veritate conditionatâ, qua constituitur, de existentia actus secundi sub conditione existentia suâ, ab ipsaque suâ existentia purificatâ, siue absolute positâ metaphysicam connexionem sortitur cum ipso actu secundo, pariterque à veritate conditionatâ de existentia cæterorum bonorum à se oriendorum quoquo modo sub conditione existentia suâ, ab eademque suâ existentia purificatâ metaphysicam etiam connexionem sortitur cum eis omnibus bonis. Hinc autem fit, ut illud per se tam æstimabile sit, tamque bonum æquiualentem, seu virtualiter, seu moraliter, quàm erit formaliter coniunctum ex ipso, & dictis omnibus bonis. Nam possidens formaliter vnum bonum metaphysicè connexum cum alijs æquiualentem, seu virtualiter, seu moraliter censetur iam possidere alia, sine quorum possessione possessio illius nullâ potentia existere potest.

72 **S**ecundò ostenditur idem ipsum; quia quantitas beneficij, seu boni non à solâ ipsius entitate, sed à circumstantijs, cum quibus illud coniungitur, aut est coniungendum, si detur, pensanda venit: maior enim beneficium est pauperi famelico, extremèque indigenti vnus panis, quàm centum diuiti saturo, & nihilo egenti. Ob id dixit Seneca lib. II. de Benef. cap. II. *Contingit, ut beneficia opportunitate grata sint, & non*

vulgaria, qua, etiam si pretiosa natura non sint, tempore, & loco fiunt. Ergo, licet auxilium efficac non solùm æquale, sed longè minus bonum sit entitatiuè, quàm auxilium inefficax, à circumstantijs tamen actus secundi, aliorumque bonorum, cum quibus efficac, si existat, coniungendum est, præ inefficaci, longè maius bonum illud, quàm hoc, euadere poterit.

Id quod veluti à posteriori tertiò potest ostendi; quia longè vberiora dona gratiæ entitatiuè accepit Iudas, quàm alij multi, qui saluantur, que tamen respectu illius longè minora beneficia extiterunt: siquidem melius fuisset ei illa non accepisse; sicut & natum non fuisse. Math. 26. Multi etiam ex Angelis, qui ceciderunt maiora, entitatiuè auxilia ad non peccandum habuerunt quàm multi ex ijs, qui steterunt; que tamen in illis propterea minora fuerunt beneficia. Etenim, ut docent communiter Theologi cum S. Tho. 1. par. quæst. 62. artic. 6. dona gratiæ communicata Angelis in viâ proportionalia fuerunt ad eorum naturam, ita quòd, prout vnusquisque præstantioris naturæ erat, eo quoque gratiæ dona collata sint ei præstantiora. Estque certum, multos ex ijs, qui peccarunt, præstantioris naturæ esse, quàm multi ex ijs, qui perseverauerunt in gratiâ acceptâ: siquidem ex omnibus; & singulis Hierarchijs aliqui ceciderunt, & aliqui steterunt. Multi etiam ex hominibus cum minoribus entitatiuè auxilijs perseverauerunt vsque ad mortem in gratiâ, & salui fiunt, interim multijs alijs ab eâ cadentibus, & pereuntibus, qui maiora acceperunt. Cum tamen perseverantiæ donum magnum sit iuxta Trident. sess. 6. can. 16. Et sine dubio multò maius simpliciter, quàm illa entitatiuè maiora, collata Reprobis.

74 **S**uppono tertiò ut prorsus certum, non solum auxilia efficac, sed etiam actus honestos prouenientes ex illis beneficia esse Dei. Quod docent communiter Patres, ut apud Ruiz disput. 34. de Prædestin. videri potest. Constatque ex Trident. sess. 6. cap. 16. dicente. *Cuius tanta est erga omnes homines bonitas, ut eorum velit esse merita, que sunt ipsius dona.* Et docet Apostolus, dum ait ad Ephel. 2. *Gratiâ enim estis saluati per fidem, & hoc non ex vobis; Dei enim donum est.* & 1. ad Corinth. 4. *Quid autem habes, quod non accepisti? si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?* Itaque ne de nostris quidem actibus liberis gloriari possumus quasi de bonis non acceptis à Deo. Cuius veritatis ratio est. Quia ut constat ex generali doctrinâ quæst. 3. num. 49. indicatâ, eo ipso, quòd Deus per collationem auxiliij efficacis actum hominis bonum à se præintantum consequi vult, talis actus non solùm hominis, à cuius libertate procedit, sed etiam Dei effectus est, ipsi quoque voluntarius, & liber; ipsiusque subinde beneficium homini factum potest esse.

75 **S**uppono quartò, ut aliquis conferens alteri bonum sit propriè beneficus erga illum, propriumque ei conferat beneficium, propriâ gratitudine dignum, necessarium esse, quòd conferat ex motiuo benefaciendi, volendo videlicet illi tale bonum, quia bonum illius est. Ob id enim Seneca lib. I. de Beneficijs cap. 6. dicit, *Non quid fiat, aut quid detur, refert, sed qua mente.* Quia beneficium non in eo, quod fit, aut datur, consistit, sed in ipso dantis, aut facientis animo. Cuius ratio est. Quia ut operetur quis secundam virtutem, proprium virtutis finem intendere debet